

కనువిప్పు

- మాధవపెద్ది ఉష

కొలింగ బెల్ మోతకి తలుపు తీసిన శాంత ఎదురుగా వర్ణనమ్మ గారిని చూడ గానే రండి రండి పిన్నిగారూ అంటూ లోపలికి ఆహ్వానించింది. వర్ణనమ్మ గారి భర్త జనార్ధనరావు గారూ శాంత భర్త ప్రభాకర్ ఒకే ఆఫీసులో పని చేస్తున్నారు. వయస్సులో తనకన్నా పెద్ద అవటం చేత శాంత వర్ణనమ్మ గారిని పిన్నిగారూ అనటం అలవాటు. ఆ ఇద్దరి కుటుంబాల మధ్య మంచి స్నేహమే ఉంది.

“ఈ రోజు నువ్వు సెలవు పెట్టావని మనపనిమనిషి బాలమ్మ చెప్పిందమ్మాయి. అందుకే కాస్త కాలక్షేపంగా ఉంటుందని ఇలా వచ్చాను” అంటూ శాంత చూపించిన సోఫాలో కూర్చున్నారు వర్ణనమ్మ గారు.

“అవునండీ పిన్నిగారూ. పోయిన వార మంతా ఆఫీసులో హావీ వర్క్ ఉండటంతో ఆదివారం కూడా పని చేయవలసి వచ్చింది. అందుకే కాస్త మైండ్ కి, బాడికి రెస్టు ఇవ్వాలని సెలవు పెట్టాను. ఇంక చెప్పండి ఏమిటి విశేషాలు? మీ ఆరోగ్యం ఎలా ఉంటున్నది? మీ శరీరం ఏమయినా సంబంధాలు చూస్తున్నారా?” అంటూ కుశల ప్రశ్నలు వేస్తూ ఆవిడతో పిచ్చాపాటి ఖబుర్లలో పడింది శాంత. మధ్యలో ఇప్పుడే వస్తాను అంటూ ఒకసారి లోపలికి వెళ్ళి వచ్చింది.

వాళ్ళిద్దరూ మళ్ళా ఖబుర్లలో పడ్డారు. ఇంతలో ఒక పదహారేళ్ళ అమ్మాయి బ్రేలో టీ బిస్కెట్లు పెట్టుకుని వచ్చి టీపాయి మీద అవన్నీ పెట్టేసి వెళ్ళిపోయింది.

ఆ పిల్లని చూసిన వర్ణనమ్మ గారు భృకుటి ముడివడింది. ఎవరూ ఆ పిల్ల అని అడిగారు శాంతని ఆరాగా.

దానికి శాంత “నేనే కుదిర్చాను. ఎంత పాచి పనికి పనిమనిషి ఉన్నా ఇంట్లో పై పని వంటపని ఉద్యోగం అన్నీ చేసుకోలేకపోతున్నాను పిన్నిగారూ! అందుకే మన ఆనందరావు గారి మిసెసెని అడిగాను ఎవరైనా పనిపిల్ల ఉంటే చూడండి. అవిడే చూసిపెట్టారు. ఈ పిల్ల పేరు సుజాత. నా అనేవాళ్ళు లేరు. అందుకే

మా ఇంట్లోనే ఉండేటట్లు ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. మా పిల్లలతో పాటే ఉంటుంది. ఇంకొక్క మనిషి మాకు బరువు కాదు. పని అదీ చక్కగా చేస్తుంది. పైగా వంట కూడా బాగా చేస్తుంది. సుజాత వచ్చినప్పటి నుంచి నాకు వంట డెన్షన్ తప్పిందంటే నమ్మండి పిన్నిగారూ” అంటూ చెప్పుకుపోతున్న శాంత వాక్స్ వాహానికి ఆనకట్ట వేస్తూ అడిగారు వర్ణనమ్మ గారు.

“ఆ పిల్ల కులం గోత్రం అదీ చూసే పెట్టుకున్నారా? ఏ పాచి పనికి అయితే ఫరవాలేదు కానీ ఏకంగా వంటకే...!”

“మనవాళ్ళు కాదనుకోండి. అయినా ఈ కాలంలో కూడా ఏమిటండీ పిన్నిగారూ కులం గోత్రం అంటూ.... మీది మరి ఛాదస్తం గాకపోతేను, మనుష్యులు పరిశుభ్రంగా ఉండటం ముఖ్యం కానీ ఏ కులం అయితే ఏముందండీ” అంది శాంత.

కానీ ఆమె చెప్పింది వర్ణనమ్మ గారికి రుచించలేదని ఆవిడ ముఖకవళికలు చెప్పక చెప్తున్నాయి.

“ఏమోనమ్మా శుద్ధ శ్రోతీయ వంశంలో పుట్టి ఇలా కులం తక్కువ పిల్ల చేత వంట చేయించుకుని తినటం నేను ఎంతమాత్రం హర్షించలేకుండా ఉన్నాను. నీకు అంతగా కావాలంటే మా కమలమ్మగార్నే మీకు పంపేదాన్ని కదా. ఆవిడకి కుదరకపోతే ఇంకెవరినన్నా చూసి పెట్టమన్నా పెట్టుంది. అంతే కానీ ఈ ఖర్చేంటండీ?”

కమలమ్మ గారి పేరు వినగానే శాంతకి ఒంటినిండా తేళ్ళూ బెరులు పొకినట్లయింది. ఆవిడది మన కులమే కదా అని ఈమధ్యనే వంటకి కుదిర్చింది వర్ణనమ్మగారు ఆవిడ ఆరోగ్యం అంతగా బావుండని కారణంగా. ఆవిడ పేరు చెప్పగానే శాంతకి ఆరోజు వర్ణనమ్మ గారింటికి వెళ్ళినప్పుడు ఆవిడని వంట ఇంట్లో పని చేస్తుండగా చూడటం జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఆరోజు తను వెళ్ళినప్పుడు వర్ణనమ్మ గారు స్నానం చేస్తున్నారు. అందుకని దాహం వేస్తుంటే మంచినీళ్ళు తీసుకుని త్రాగుదామని తనే వంట ఇంట్లోకి వెళ్ళింది. అప్పుడు కమలమ్మ గారు ఫ్రిజ్ లోంచి పెరుగు తీసి పై మీగడని చేత్తో తీసి వేరే గిన్నెలో పెట్టటం తన కళ్ళ పడింది. పైగా ఆవిడ చేతి గోళ్ళు బాగా పెరిగిపోయి వాటి నిండా మట్టి. ఆవిడ ఆ చేత్తోనే పెరుగు మీద మీగడ తీయటం తనకి ఒళ్ళంతా కంపరంగా అనిపించింది.

పోనీ వంట ఇంట్లో గరిటలు లేవా అంటే గరిటల స్థాండు నిండా గరిటలే. అయినా ఆవిడ చేత్తో తీసిందంటే కేవలం ఆవిడ పెరిగిన వాతావరణం చిన్నప్పటి నుంచి అబ్బిన అలవాట్లే కారణం. పైగా మడి తడి అంటూ ఆచారాలు పాటిస్తుం దావిడ. కనీస శుభ్రతయినా పాటించ కుండా ఎందుకీ లేనిపోని ఆచారాలు.... ఇలా సాగిపోతున్న ఆలోచనలకి స్వస్తి చెప్పి వర్ధనమ్మ గారికి టీ అందించింది శాంత.

కానీ వర్ధనమ్మ గారు తీసుకోవటానికి నిరాకరించారు. "వద్దమ్మా చూస్తూ చూస్తూ ఆ అమ్మాయి చేతి టీ తాగమంటావా. ఇంకా నయం" అని దీర్ఘం తీసారు. శాంతకి నిజంగా ఒళ్ళు మండింది.

"అదేంటండీ పిన్నిగారూ. మనం హోటళ్ళకి వెళ్ళినప్పుడు ఎవరి చేతి వంట తినటం లేదా. ఆ చేసేవాడి కులం ఎమిటో కనుక్కునే తింటున్నామా" కొద్దిగా పరుషంగానే ధ్వనించింది శాంత గొంతు. దానికి వర్ధనమ్మ గారు ఇచ్చిన జవాబు :

"నీకు తెలుసో లేదో అమ్మాయి. నేను హోటల్ కూడు అసలు ముట్టను. ఏ ఊళ్ళకెళ్ళినా అయినవాళ్ళింట్లో అప్పటి కప్పుడు వండించుకుని తింటానే కానీ హోటల్ భోజనం చేయాల్సిన అగత్యం నాకు ఇంతవరకూ కలగలేదు. ఏ కారణం చేతనయినా కుదరకపోతే ఏ పండ్ కాయో తిని కాలక్షేపం చేస్తానే కానీ హోటళ్ళ జోలికి ఛస్తే పోను."

"ఒకప్పుడు ఆ ఏ పండ్ కాయో కూడా దొరకదు. అప్పుడు ఏం చేస్తారు."

"అప్పుడు పస్తు పడుకుంటాను" అన్నారు వర్ధనమ్మ గారు మొండిగా. ఇక ఆవిడతో వాదించి లాభం లేదని ఆ విషయం అక్కడితో వదిలేసింది శాంత. ఇది సమయం వచ్చినప్పుడు ఎవరంత వారు తెలుసుకోవాల్సిన విషయమే కానీ ఒకరు చెప్తే గ్రహించేది కాదని ఆమెకు తెలుసు.

* * *

ఒక నెల రోజుల అనంతరం...

ఆరోజు ఆదివారం. శాంత భర్త ప్రభాకర్, శాంత పిల్లలూ మధ్యాహ్నం నిద్ర, ముగిసాక సుజాత ఇచ్చిన కాఫీ టిఫిన్లు సేవించి తీరిగ్గా టి.వి.లో ఏదో సినిమా చూస్తున్నారు.

అంతలోనే ఫోన్ రింగయింది. ఎవరయి ఉంటారబ్బా అనుకుంటూ తనే లేచి రిసీవరండుకుంది శాంత. అవతలి నుండి వర్ధనమ్మ గారి అబ్బాయి శరత్

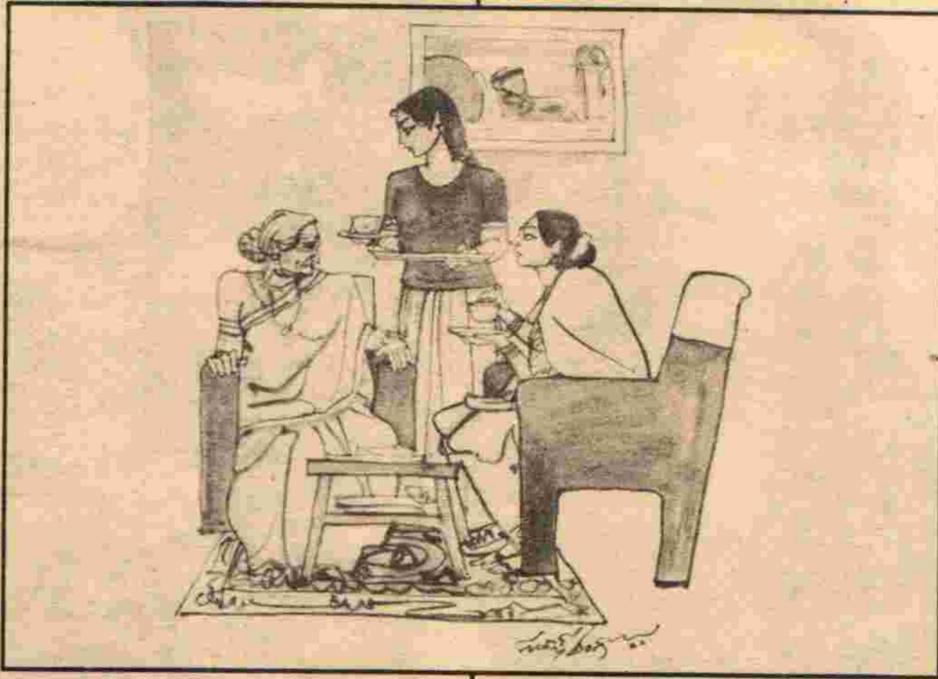
కంఠం వినిపించింది.

ఆతని కంఠంలోని ఆదుర్దాని గమనించి శాంత అడిగింది. "ఏమిటి శరత్ ఏమిటి అంత ఖంగారుగా ఉన్నావు. ఏమైంది?"

అవతలి వ్యక్తి చెప్పిన మాటలు వినగానే శాంత ముఖంలో రంగులు త్వర త్వరగా మారిపోయాయి.

"ఆహా! అలాగా ఎప్పుడు జరిగింది? ఇప్పుడు ఎట్లా ఉన్నారు? ఎక్కడా అనురాధా నర్సింగ్ హోమ్ లోనా... సరే అలాగే మేము ఇప్పుడే బయలుదేరి వస్తున్నాము. ఏమీ గాబరాపడకండి. డాక్టర్లు ఉన్నారు మందులు న్నాయి. తగ్గిపోతుంది. ధైర్యంగా ఉండండి" అని ఫోను పెట్టేసి భర్త వంక చూసి చెప్పింది శాంత.

"మన జనార్ధనరావు బాబాయిగారినీ, వర్ధనమ్మ పిన్నిగారినీ మధ్యాహ్నం రెండు

గం||కి వామిటింగ్స్, మోషన్సు అవుతుంటే హాస్పిటల్ లో చేర్పించారుట. డాక్టర్లు పుడ పాయిజనింగ్ అయిందని చెప్పారుట. సమయానికి శరత్ కూడా ఇంట్లో లేడట. వాళ్ళ పక్కింటి చక్రవర్తి గారే వాళ్ళని అంబులెన్స్ తెప్పించి నర్సింగ్ హోమ్ లో చేర్పించారుట. సెలయిన్ ఎక్కిస్తున్నారట. వాంతులు, విరేచనాలు కంట్రోల్ అవుతున్నాయిట. మనం వెంటనే వెళ్ళాలండీ" గబగబా చెప్పింది శాంత

శరత్ నర్సింగ్ హోమ్ బయటే ఎదురయ్యాడు. అంతా కలిసి స్పెషల్ రూమ్ లో అడుగుపెట్టారు. జనార్ధనం గారు ఒక బెడ్ మీద వర్ధనమ్మ గారు మరొక బెడ్ మీద పడుకుని ఉన్నారు నిస్సహాయంగా. వాళ్ళ మొహాలు పీక్కు పోయి ఉన్నాయి. ఇద్దరికీ సెలయిన్ ఎక్కిస్తున్నారు.

ప్రభాకర్, జనార్ధనం గారి తలవైపు ఉన్న స్టూల్ మీద కూర్చుంటూ ఎంతో ఆందోళనగా అడిగాడు.

"ఇదంతా ఎలా జరిగిందండీ అసలు? ఏం తిన్నారు మీరు పుడ పాయిజనింగ్ అవటానికి?"

"మధ్యాహ్నం తోటకూర పులుసు, బంగాళా దుంపల వేపుడు చేసిందోయ్ మా కమలమ్మ గారు. మన శరత్ ఈరోజు వాళ్ళ ఫ్రెండ్ ఇంటికి లంచ్ కి వెళ్ళడంతో సేవ్ అయ్యాడు. లేకపోతే వాడు కూడా అడ్డం పడి ఉండేవాడు" అన్నారు జనార్ధనం గారు నీరసంగా. ఇంతలో డ్యూటీ డాక్టరు వచ్చాడు. ఇద్దరినీ చెక్ చేసి "ఫరవాలేదు. దే ఆర్ అవుట్ ఆఫ్ డేంజర్ నా" అని వర్ధనమ్మ గారి నుద్దేశించి.

"ఆకు కూరలని శుభ్రంగా కడగక పోతే ఎలాగండీ? ఎవరికైనా బయట

సారి శరత్ అడిగాడు భయపడుతూనే.

"ప్రస్తుతం ఏమీ అక్కరలేదు. సెలయిన్ ఎక్కిస్తున్నాము కదా. రేపటి నుంచి లయిట్ గా మజ్జిగన్నం పెట్టవచ్చు." అనేసి డాక్టర్ వెళ్ళిపోయాడు.

కాస్సేపు అక్కడే ఉండి జనార్ధనరావు దంపతులకి ధైర్యం చెప్పారు శాంత. ప్రభాకర్. వచ్చేటప్పుడు శరత్ కి చెప్పింది శాంత - "నువ్వు మా ఇంటికి వచ్చేయ్యి భోజనానికి. ఏమీ మొహమాటపడవద్దు. అమ్మా నాన్నకి అన్నం కూడా నేనే పంపిస్తాను" అని వర్ధనమ్మ గారి వైపు తిరిగి అంది శాంత.

"ఏమండీ పిన్నిగారూ మీకేమయినా అభ్యంతరమా సుజాత చేస్తే? ఉంటే చెప్పండి. వంట నేనే చేస్తాను."

వర్ధనమ్మ గారు స్వరంలో అపరాధ భావం ధ్వనిస్తుండగా ఇలా అన్నారు. "చచ్చిన పాముని ఇంకా ఎందుకమ్మా చంపుతావు. వంట ఎంత శుభ్రంగా చేసారనేది ముఖ్యం కానీ ఎవరు చేసారనేది ముఖ్యం కాదని గ్రహించానమ్మా. కులం గోత్రం అన్నీ చూసి పెట్టుకున్న కమలమ్మ గారు ఎంత ఉద్ధరించిందో చూసాను కదా. సుజాత చేతి వంట తింటూ మీరెంత ఆరోగ్యంగా ఉన్నారో కూడా చూస్తున్నాను. భగవంతుడు నా కళ్ళు తెరిపించటానికే ఇలా చేసాడేమోననిపిస్తున్నది."

"అవునండీ. పరిశుభ్రత ముఖ్యం గానీ ఏ కులమయితే ఏముందండీ... ఈ తారతమ్యాలన్నీ మనిషి కల్పించుకున్నవే. విజ్ఞానం ఎంతో అభివృద్ధి చెందిన ఈ రోజులలో కూడా మనం కులగోత్రాలకి ప్రాధాన్యతనివ్వడం శోచనీయం. అందరి లోనూ ప్రవహించేది ఒక రక్తమే కదా. భగవంతుడు అందరినీ సమంగానే సృష్టించాడు. అది మీరు ఇప్పటికయినా గ్రహించినందుకు చాలా సంతోషం పిన్నిగారూ" చిన్న సైజ్ లెక్కర్ ఇచ్చింది శాంత. వర్ధనమ్మ గారు చిరునవ్వుతో చూశారు. ఇంతలో ఏదో జ్ఞాపకం వచ్చినట్లు శరత్ ని పిలిచి ఇలా అన్నారు.

"శరత్ కమలమ్మ గారికి జీతం లెఖ్చా చూసి ఇచ్చేసి ఆవిడకి ఉద్వాసన చెప్పు బాబూ".

శరత్ నవ్వాడు. "ఇంకా ఎక్కడి కమలమ్మ గారమ్మా మీరు ఇటు హాస్పిటల్ కి రావటం ఆవిడ అటు పలాయనం చిత్త గించటం ఒకేసారి జరిగాయి."

శరత్ నవ్వులో తానూ శృతి కలిపింది శాంత.

✱